СФ, сп. "ИМ"

Проф. д-р юр. инж. Стефан Стефанов Зимен семестър 2022/23

- Правната закрила на полезния модел (Utility Model) или т. нар. "малко изобретение" се въведе за първи път от българския законодател с приемането на Закона за патентите от 1993 г. с цел преди всичко МСП да повишат своята иновационна способност и да могат да реагират бързо на потребностите на пазара.
- ❖ За това те се нуждаят от една бърза, опростена и икономически изгодна закрила на техните по начало несложни технически постижения, която да им даде възможност да преследват пиратството по отношение особено на онези продукти със значително по-къс пазарен живот.
- В рамките на ЕС или в международен мащаб няма действаш нормативен акт (регламент, директива, конвенция) специално за полезния модел (ПМ).

Хронологията на европейската хармонизация:

- 1990 първи дискусионен проект за Европейски полезен модел на Макс-Планк- Институт по патентно, авторско и конкурентно право в Мюнхен;
- 1992 студия на Ifo-Institut за икономически изследвания относно икономическото значение на полезния модел в Европа;
- 1993 втори дискусионен проект за Европейски полезен модел на Макс-Планк- Институт, съдържащ задълбочена обосновка;
- 1995 "Зелена книга" на Европейската комисия като основа за дискусия относно бъдещето на полезния модел в Европейския пазар;
- 1997 предложение за Директива на Европейския парламент и съвет относно хармонизиране на законодателствата за закрила на изобретенията чрез полезен модел;
- 1998 становище на Социално-икономическата комисия към Европейския парламент;
- 1999 промяна на предложението за Директива на Европейския парламент и съвет относно хармонизиране на законодателствата за закрила на изобретенията чрез полезен модел.

- ❖ Единствената възможност за международно третиране на ПМ е по силата на Договора за патентно коопериране (РСТ), по който, чрез трансформация на патентната заявка в заявка за полезен модел, е възможна неговата регистрация в страни-членки, които предоставят такава закрила (досега около 60 държави).
- Правната закрила на ПМ се предоставя чрез регистрация в Патентното ведомство и действа 4 години от дата на подаване на заявката с възможност за две продължения от по 3 години, но не повече от общо 10 години.
- Регистрацията има действие спрямо 3-ти лица от датата на публикация в бюлетина на Патентното ведомство.

Съгласно чл. 73 ЗПРПМ се регистрират ПМ, които са:

- Нови,
- промишлено приложими и
- имат изобретателска стъпка.

Посочените критерии не се проучват, освен при заличаване!!!

На пръв поглед критериите съвпадат с тези при патентната закрила на изобретенията.

ПМ се счита за нов, ако не е част от *състоянието на техниката*.

Състоянието на техниката включва:

- 1. всичко, което преди датата на подаване на заявката за полезен модел, съответно преди датата на приоритета, е станало общодостъпно чрез използване в България чрез писмено или устно описание или по друг начин, където и да е по света;
- 2. съдържанието на националните, европейските и международните заявки съгласно чл. 8, ал. 3 и 4 (*България да е посочена страна и в последствие да бъдат публикувани*).

световна новост

Привилегия на новостта

Разкриването на полезния модел не влияе на новостта, когато е направено в 12-месечен срок (гратисен период) преди датата на подаване на заявката за регистрация, съответно преди приоритетната дата, от:

- 1. заявителя или неговия праводател;
- 2. трето лице при очевидна злоупотреба по отношение на заявителя или неговия праводател.

Привилегията може да се претендира по всяко време.

Изобретателска стъпка

Счита се, че полезният модел има изобретателска стъпка, ако лице с обичайни знания и умения в областта не може лесно да го осъществи въз основа на състоянието на техниката съгласно чл. 73а, ал. 2, т. 1. (без по-стояние заявки)

Мозаичен прототип

He knows many THINGS, but has ZERO Imagination!

Изобретателска стъпка

По-ниски изисквания от патента

От 20.06.2006 в Германия:

Еднакви изисквания с патента

BGH in "Demonstrationsschrank" X ZB 27/05 vom 20.06.06:

"Изискванията към защитоспособността (при патента) са ... намалени до такава степен, че те вече обхващат само средни постижения. Критерият изобретателската стъпка ... е, подобно на тази на изобретателската дейност, качествен и не количествен. Мярката на изобретателското постижение ... е ... не по-ниска в закона за полезните модели отколкото в патентното право! "

> под "неочевидно за специалиста" няма вече нищо!

Промишлена приложимост

Промишлената приложимост на ПМ се определя съгласно чл. 10:

Промишлено приложими са изобретенията, чийто предмет може да бъде произвеждан или многократно използван в който и да е отрасъл на промишлеността и селското стопанство, т.е.:

- 1. Техническа осъществимост и
- 2. Многократна възпроизводимост на ефекта от изобретението

- 1) открития, научни теории и математически методи;
- 2) резултати от художествено творчество;
- 3) планове, правила и методи за интелектуална дейност, за игри или делова дейност и компютърни програми;
- 4) представяне на информация;

5) продукт, състоящ се или съдържащ биологичен материал.

Както при патента

Не се регистрират като полезни модели:

- 1) Технически решения, чието търговско използване нарушава обществения ред и добрите нрави;
- 2) Използване на човешки ембриони за промишлени или търговски цели;
- 3) Сортове растения и породи животни;
- **4)** Методи;
- 5) Химични съединения или тяхното използване;
- 6) Биотехнологични изобретения по смисъла на чл. 7а, както и обектите по чл. 7 от ЗПРПМ, с изключение на продукт, включващ щам за микроорганизъм (Указания на ПВ от 2018).

Права, произтичащи от полезния модел

- * Да се разпорежда с ПМ като го прехвърля, лицензира, залага, да го използва като обезпечение срещу иск и др.;
- * Да го използва като го произвежда, прилага, предлага за продажба, да продава или внася продуктите в страната на закрилата;
- * Да забрани на другите да го произвеждат, прилагат, предлагат за продажба, да продават или внасят продуктите в страната на закрилата.

Всичко това за максимално 10 години от подаване на заявката.

Свидетелството за ПМ не Ви прави собственик на техническото решение, нито на продуктите, в които е овеществено то, а найвече Ви дава правото да владеете пазара за продуктите, в които се съдържа регистрирания ПМ!

Какво представлява полезния модел?

- Библиографска информация
 - Изобретател, заявител, дата на подаване, клас по МПК, и др.

* Абстракт

* Около 150 думи за целите на патентното проучване

* Описание

- Познато ниво на техниката
- * Проблема, който изобретението следва да реши
- * Решение на проблема
- * Поне едно примерно изпълнение на изобретението

* Претенции

- * Определят обхвата на правната закрила
- * Чертежи (ако има необходимост)
 - * Илюстрират описанието и претенциите

Слухов апарат

(10) **DE 20 2005 008 058 U1** 2005.10.20

(51) Int Cl.7: G09B 21/00

H04R 25/00

(12)

Gebrauchsmusterschrift

(21) Aktenzeichen: 20 2005 008 058.6

1. 20 2003 006 036.0

(22) Anmeldetag: **23.05.2005** (47) Eintragungstag: **15.09.2005**

(43) Bekanntmachung im Patentblatt: 20.10.2005

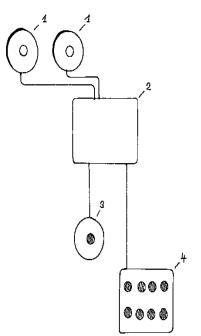
Z=0.11

(73) Name und Wohnsitz des Inhabers: Lohmann, Georg, 80937 München, DE

Die folgenden Angaben sind den vom Anmelder eingereichten Unterlagen entnommen

(54) Bezeichnung: Hörhilfe

(57) Hauptanspruch: Hörhilfe, gekennzeichnet dadurch, dass hörbare Schallwellen mit einem oder mehreren Mikrofonen aufgenommen, in einen Schallwandler geleitet und dort in niederfrequente, durch die Hautoberfläche zu empfindende Schwingungen umgewandelt werden.

Пътна карта

(10) **DE 20 2005 010 170 U1** 2005.10.27

(12)

Gebrauchsmusterschrift

(21) Aktenzeichen: 20 2005 010 170.2

(22) Anmeldetag: 24.06.2005

(47) Eintragungstag: 22.09.2005

(43) Bekanntmachung im Patentblatt: 27.10.2005

(73) Name und Wohnsitz des Inhabers: Berndtson, Kaj, 82296 Schöngeising, DE (51) Int Cl.7: G09B 29/04

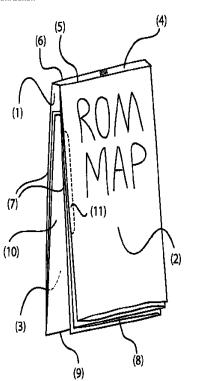
Die folgenden Angaben sind den vom Anmelder eingereichten Unterlagen entnommen

(54) Bezeichnung: Karte aus synthetischen Papier mit Kartenrücken

(57) Hauptanspruch: Karte, insbesondere eine Landkarte, eine Straßenkarte, einen Stadtplan, eine Wanderkarte, eine Fahrradkarte, eine Mountainbikekarte, eine Motorradkarte, eine Verkehrsnetzkarte, eine Seekarte, eine Fliegerkarte, eine Flugkarte, eine geologische Karte, einen Architektenplan, aber auch ein Informationsblatt, dass auf einen großen Bogen gedruckt und anschließend wie eine Karte auf ein kleineres handlicheres Format gefaltet ist und ein anderweitig bedruckter Kartenbogen, bestehend aus

 einem bedrucktem und gefaltetem Kartenbogen (1) aus synthetischen Papier oder Kunststoff, vorzugsweise mit einem Gewicht von über 50g/m² und dadurch gekennzeichnet,

dass bei dieser Karte zwischen der vorderen oberen Kartenkante (5) und der hinteren oberen Kartenkante (6) der beiden äußeren Kartenflächen (2) und (3) ein flächiger Kartenrücken (4), und dass dieser eine Breite von 1 mm bis 25 mm zwischen den beiden langen oberen Kartenkanten aufweist.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(19) **BG**

(11) 1205 U1

ОПИСАНИЕ КЪМ СВИДЕТЕЛСТВО ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ПОЛЕЗЕН МОДЕЛ

C 25 D 1/04 (2006.01) C 25 C 1/16 (2006.01) C 25 C 1/22 (2006.01)

патентно ведомство

- (21) Заявителски № 1557
- (22) Заявено на 05.02.2009
- (24) Начало на действие на регистрацията от:

Приоритетни данни

(31)

(32)

(33)

- (45) Отпечатано на 31.08.2009
- (46) Публикувано в бюлетин № 8 на 31.08.2009
- (56) Информационни източници: EP 0281531
- (62) Разделена заявка от заяв. №
- (66) Трансформирано от:

(73),(72) Притежател(и) и изобретател(и):

ВЛАДКО ТОДОРОВ ПАНАЙОТОВ 1517 СОФИЯ, ЖК "МЛАДОСТ 4" БЛ. 442, ВХ. 4, АП. 4; МАРИНЕЛА ИВАНОВА ПАНАЙОТОВА 1517 СОФИЯ, ЖК "МЛАДОСТ 4" БЛ. 442, ВХ. 4, АП. 4

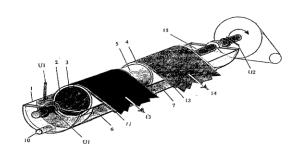
(74) Представител по индустриална собственост:

Лилия Цветкова Георгиева, 1233 София, жк "Банишора", бл. 39 A, ап. 17

- (86) № и дата на РСТ заявка:
- (87) № и дата на РСТ публикация:

(54) ЕЛЕКТРОЛИЗЬОР ЗА ЕЛЕКТРОХИ-МИЧНО ИЗВЛИЧАНЕ НА МЕТАЛИ

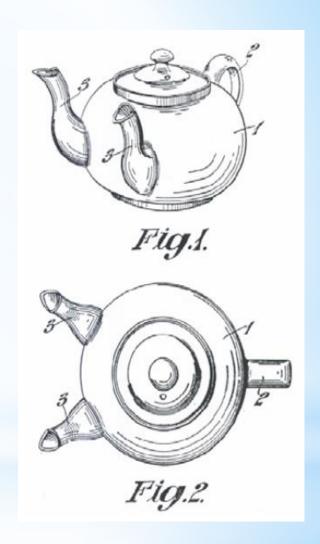
(57) Електролизьорът се използва за очистване на отпадъчни разтвори и извличане на ценни компоненти от тези разтвори. С него се осигурява селективно отлагане на съдържащите се в разтворите метали на катодите, в резултат на което се реализира пречистване на разтворите от няколко елемента в един електролизьор. Електролизьорът се състои от електролизна вана (1), снабдена с входяща тръба (9) за зареждане с електролит и изходяща тръба (10) за изпускане на електролита, като вътрешният обем на електролизната вана (1) е с форма на полуцилиндър, в който е разположен концентрично ротационен барабан (2). Съгласно полезния модел ротационният барабан (2) в посока по дължината на барабана е разделен на 2 до 5 цилиндрични

3G 1205 U1

Структура на описанието

- Ниво на техниката
 Чайник с един чучур
- Критика на известното ниво
 Продължително време за наливане в повече чаши
- Проблем за решаване
 Да се редуцира времето за наливане
- Решение на проблемаДа се предвиди втори чучур
- Предимства на изобретението Времето за наливане на чая е редуцирано двойно (едновременно наливане в 2 чаши)

Срок на действие, продължаване и прекратяване на регистрацията

Срокът на действие на регистрацията на ПМ е:

- 1. 4 години от датата на подаване на заявката с възможност за продължение за два последователни периода от по 3 години.
- 2. общият срок на закрила не може да надхвърля 10 години от датата на подаване на заявката.

Срокът на регистрацията се продължава:

- по молба на притежателя през последната година на предходния период
- 2. с документ за платена такса.

ПМ запазва действието си при пропускане на срока, ако до 6 месеца след изтичането му притежателят подаде молба и заплати таксата в двоен размер.

Регистрацията прекратява действието си при:

- 1. изтичане на съответния срок;
- 2. отказ на притежателя от датата на получаване на писмената декларация за отказ.

Регистрацията се заличава по искане на всяко лице, когато:

 ПМ не отговаря на изискванията за новост, изобр. стъпка и/или пром. приложимост;

- 2. ПМ попада в случаите на чл. 73, ал. 4 и 5 (ограниченията на закрила);
- 3. не е разкрита достатъчно ясно и пълно същността на ПМ, така че лице с обичайни знания и умения в областта да може да го осъществи;

- 4. регистрираният ПМ излиза извън съдържанието на:
 - а) заявката, така както е подадена;
 - b) първоначалната заявка, от която съгласно чл. 41 е отделена заявката за регистрация на ПМ;
 - с) първоначалната заявка за патент, на която се е позовала заявката за ПМ съгласно чл. 75б;
 - d) първоначалната заявка за патент, от която заявката за регистрация на ПМ е трансформирана съгласно чл. 47а и 72е
- 5. Регистрацията на ПМ се заличава и когато притежателят не е имал право на заявяване, което е установено с влязло в сила съдебно решение. По молба на лицето, което има право на заявяване, ПМ може да се регистрира на негово име без прекратяване действието на регистрацията.

- 1) Когато основанията за заличаване се отнасят само до част от претенциите, заличаването е частично. Обхватът на закрила се ограничава чрез внасяне на съответни промени в претенциите, описанието и чертежите.
- 2) Заличаването на регистрацията на ПМ има действие от датата на подаване на заявката.
- 3) Регистрацията на ПМ може да се заличи и след като е прекратила действието си по чл. 74а по искане на лице, което е ответник по иск за нарушение.
- 4) Заличаването на регистрацията не засяга:
 - а) влезлите в сила решения за нарушаване на правото върху полезен модел, доколкото са били изпълнени;
 - b) лицензионните договори, сключени и изпълнени преди заличаването, освен ако в тях е уговорено друго.

Режимът за патентите се прилага съответно и за ПМ, доколкото в глава седма от Закона не е предвидено друго:

- Чл. 15 служебни изобретения
- Чл. 20 ограничаване действието на патент
- Чл. 20а изчерпване на права
- Чл. 21 право на преждеползване и чл. 23 прехвърляне правото на преждеползване
- Чл. 24 секретни патенти
- Чл. 27, 28 и 28а нарушение на патентни права и видове искове
- Чл. 32 и 32а принудителна лицензия и кръстосана лицензия

с изключение на:

- Чл. 18 временна закрила
- Чл. 22 право на послеползване
- Чл. 30 лицензия по право

Къде се подават заявки за полезен модел

В национално патентно ведомство

- Националният Полезен модел важи само на територията на страната, издала свидетелството
- Чужди граждани също могат да подават заявки за ПМ
- Едногодишен конвенционен приоритет за последващи заявки в други страни

Чрез Договора за патентно коопериране (РСТ)

- Само една заявка за около 60 държави-членки на РСТ, които предлагат закрила на ПМ
- След международната фаза, международната заявка навлиза в национални процедури в посочените от заявителя страни
- Решението за навлизане в национална фаза за регистрация и издаване на ПМ може да се удължи до 30-31 месец от подаването на международната заявка (избор на страните)

Няма такова нещо като международен ПМ!!!

Заявката се датира при наличие на:

- 1. заявление за регистрация с име и адрес на заявителя и наименованието на ПМ, за който се иска регистрация;
- 2. описание на ПМ;
- 3. чертежи, когато са необходими;
- 4. една или повече претенции.

Към заявката се прилагат още:

- 1. реферат;
- 2. документ за платена такса за заявяване и проверка;
- 3. пълномощно, когато заявката се подава чрез представител по индустриална собственост;
- 4. декларация за приоритет и приоритетно свидетелство, когато се претендира за приоритет, и документ за платена такса за приоритет;
- 5. декларация за действителния изобретател и за установяване правото на заявяване, когато заявителят не е изобретател.

Документите се подават:

- ■на български език, с изключение на приоритетно свидетелство по чл. 44, ал. 2.
- ■когато те са представени на друг език, датата на подаване се запазва, ако в тримесечен срок от тази дата бъдат представени на български език. Този срок не може да се продължава.
- описанието, чертежите, претенциите и рефератът се представят в два екземпляра.

Паралелни заявки

- За същото изобретение, за което е подадена заявка за патент, заявителят може да подаде и заявка за регистрация на ПМ при спазване на изискванията на чл. 73 ал. 5, като се позове на датата на подаване и на претендирания приоритет на заявката за патент.
- Това право може да бъде предявено до изтичането на два месеца от датата на получаване на решението по заявката за патент по чл. 46, ал. 1, чл. 46а, ал. 1 и 2, чл. 47, ал. 3, 4 и 6 или на решението по чл. 58, ал. 3, т. 2 и ал. 4 на експертизния отдел или на отдела по спорове по заявката за патент, но не по-късно от 10 години от датата на подаване на заявката за патент.

Разпореждане с паралелни заявки

- Когато е издаден патент и е регистриран ПМ при условията на чл. 75б, разпореждането с което и да е от двете права се счита и за разпореждане с другото.
- Когато едното от правата е възникнало преди другото, разпореждането с него има действие и по отношение на по-късно възникналото право.

Проверка на формалните изисквания

- В едномесечен срок от датата на подаване на заявката от български ФЛ и ЮЛ проверка на поверителност на заявката.
- В едномесечен срок от проверката или от подаването на заявка от чуждестранен заявител за всяка заявка с установена дата на подаване се проверява дали са изпълнени изискванията за окомплектоване на заявката.
- При недостатъци едномесечен срок за отстраняването им, с изключение на документите за приоритета.
- При липса на отговор или корекции и/или неоснователно възражение прекратяване на производството.
- При липса на документ за платена такса за заявяване и проверка - заявката се счита за оттеглена.
- За представяне на документите за приоритет се прилага чл. 44
 до 2 месеца декларация, а до 3 месеца доказване и такса за приоритет

Процедура по регистрация

- При наличие на формалните изисквания в 3 месечен срок се проверява:
 - описанието, претенциите и реферата и единството на изобретението;
 - 2. ограниченията за регистрация по чл. 73, ал. 4 и 5;
 - 3. явно противоречие с чл. 10 (промишлена приложимост).
- При несъответствия 3 месечен срок за становище и/или промени в заявката.
- При липса на отговор или корекции и/или неоснователно възражение по т. 1 - прекратяване на производството.
- При липса на отговор или корекции и/или неоснователно възражение по т. 2 и 3 - решение за отказ.

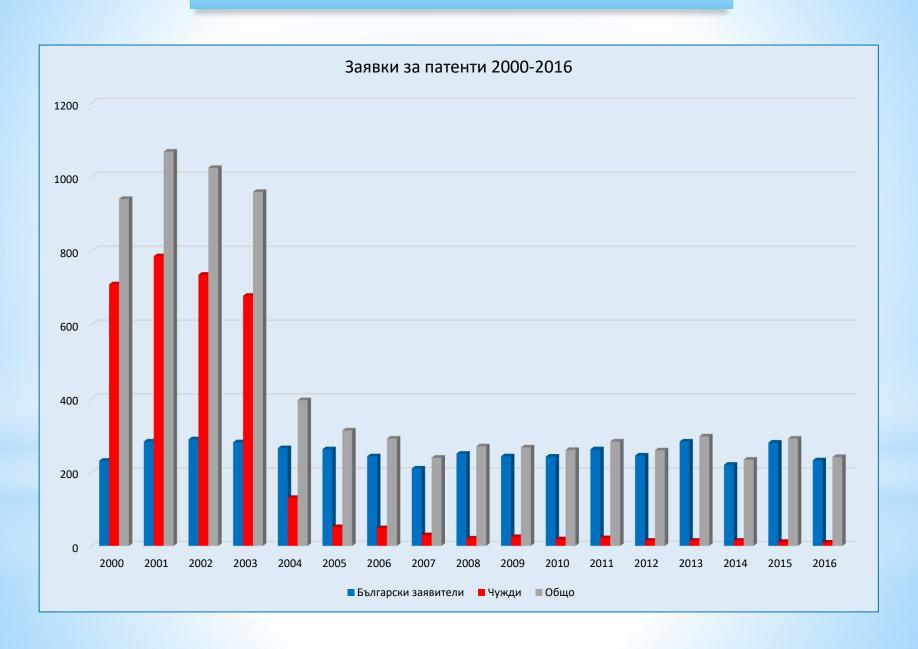
Процедура по регистрация - такси

- Когато при проверката не се констатират несъответствия или те са отстранени, заявителят заплаща в 1 месечен срок такси за:
 - 1. регистрация,
 - 2. издаване на свидетелство,
 - 3. публикация на описанието, чертежите, претенциите и реферата и
 - 4. публикация в Официалния бюлетин на Патентното ведомство.
- При незаплащане на таксите заявката се счита за оттеглена.
- При заплащане в 14-дневен срок регистрация на ПМ и вписване в Държавния регистър на ПМ.
- Когато заявката е подадена като паралелна, регистрация се извършва след заплащане на таксите (BGN 255) и на такса за продължаване срока на действие на регистрацията за съответния период.

Отлагане на регистрацията

В 3 месечен срок от подаване на заявката заявителят може да подаде молба за отлагане регистрацията на ПМ за срок до 15 месеца от датата на подаването, съответно от датата на приоритета

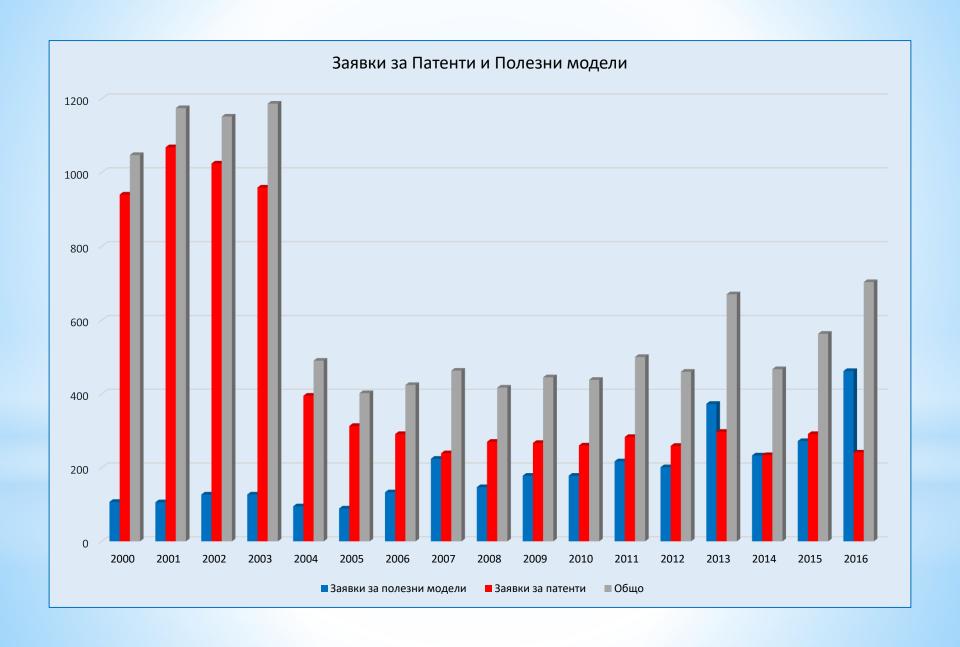
СТАТИСТИКА – ПАТЕНТИ ЗА ИЗОБРЕТЕНИЯ

СТАТИСТИКА - ПОЛЕЗНИ МОДЕЛИ

СТАТИСТИКА - ИЗОБРЕТЕНИЯ И ПОЛЕЗНИ МОДЕЛИ

Разходи за национална заявка за полезен модел

		Издаден ПМ!			
Заявка	Патентен	/ Такси удължени			дължения
за ПМ	адвокат	Проверка	Регистрация	5-7	8-10
BGN 50	BGN 800 до BGN 120	BGN 200	BGN 255	BGN 300	BGN 400

Total: BGN 1155 – BGN 1555, включително регистрация, издаване на свидетелство и публикация

(зависи от комплексността на регистрацията и изготвянето на заявката)

- ❖ Регистрацията включва: такса регистрация 80, издаване свидетелство
- 45, публикация на чертежи, описание и др. 80; публикация в Бюлетина на Патентното ведомство 50 (Общо: 255)
- ❖ За проучване и експертиза допълнително 200 (не е задължително)
 - за 5 7-мата година 300 лв.;
 - за 8 10-ата година 400 лв.

 $\Sigma = BGN 2255$

Разходи за национална заявка за патент

Total: BGN 1340 - BGN 2240

(зависи от комплексността на изобретението и сложността на заявката)

```
а)запървите3годиниотзаявяването-по50лв.;
б)за4-атагодина-40лв.;
в)за5-атагодина-140лв.;
г)за6-атагодина-180лв.;
д)за7-атагодина-220лв.;
е)за8-атагодина-270лв.;
ж)за9-атагодина-380лв.;
з)за10-атагодина-500лв.;
и)за11-атагодина-600лв.;
```

```
\Sigma = BGN 14820
```

```
к)за12-атагодина-700лв.;
л)за13-атагодина-800лв.;
м)за14-атагодина-900лв.;
н)за15-атагодина-1000лв.;
о)за16-атагодина-1100лв.;
п)за17-атагодина-1200лв.;
р)за18-атагодина-1300лв.;
с)за19-атагодина-1500лв.;
т)за20-атагодина-1700лв.
```